

ОДЕСЬКИЙ ЗООЛОГІЧНИЙ ПАРК — об'єкт природно-заповідного фонду України загальнодержавного значення (від 1983). Член Євроазіат. (від 2013) та Укр. (від 2015) асоц. зоопарків та акваріумів. Заг. пл. 6,5 га. Підпорядк. Одес. міськраді. Засн. 1922 в Одесі з ініціативи зоолога Г. Бейзєрта (1937–45 — перший дир.) на тер. Нижнього саду Воронцов. палацу. Перша колекція налічувала бл. 20 видів тварин. 1927 у зоопарку утримували 29 екземплярів тварин. Однак через деякий час зоопарк було закрито. 1928–37 він функціонував як пересувний. 1937 з ініціативи Г. Бейзєрта О. з. п. відкрито за адресою: Новоціпний ряд, № 25. Під час 2-ї світової війни Г. Бейзєрт зберіг всю колекцію тварин зоопарку, діяльність якого відновлено 1944 (тоді утримували 500 тварин, зокрема 30 видів ссавців, 21 — птахів і 1 — плазунів). Того ж року приєднано додатково 2 га землі території парку Ілліча, 1957 — ще 1,5 га. 1987 відкрито акваторію. Наприкінці 1980-х — у 1990-х рр. проведено реконструкцію центр. входу та інж. мереж, слоновника, літніх вольєрів секції копит. тварин, експозиції водоплав. птахів, впорядковано зелену зону, збудовано новий адм. корпус, віварій. 2007–09 з'явилися експозиції «Сільський двір», «Будинок пеліканів», вольєри для журавлів. У рамках програми розвитку та реконструкції О. з. п. «Зоопарк-100» (2012–22, до 100-річ. ювілею зоопарку) збудовано нові вольєри для вовків

європейських, тигрів амурських, ведмедів бурих, приміщення віварію. Від 2010 діє проект «Пугач», метою якого є відновлення стійкої популяції пугача в Одес. обл. Того ж року укладено договір про співпрацю з Нижньодністровським національним природним парком, згідно з яким вирощені в розпліднику пугачі поверталися в дику природу. Від 2019 спільно з громад. організацією «Rewilding Ukraine» випуск пугачів відбувався в Дунайському біосферному заповіднику НАНУ. Колекція зоопарку налічує 231 вид тварин (1754 екземпляри), з яких 23 занесені до Червоної книги України, 29 — до Червоної книги Міжнар. союзу охорони природи. О. з. п. — єдиний зоопарк в Україні, де успішно розмножувалися слони азійські (рідкіс. вид, занесений до Червоної книги Міжнар. союзу охорони природи). 1950 привезли слониху Делі, 1955 до неї тимчасово приєдналися слони Раві та Шаші (подаровані М. Хрущову прем'єр-міністром Індії Дж. Неру). 1982 з Праз. зоопарку до Одеси передали слонів Таруна і Венді (їхня пара тричі приносила потомство). Щорічно зоопарк відвідують бл. 300 тис. осіб. Кількість співроб. — 160 осіб. Проводиться різноманітна екскурсійна та лекційна діяльність, щороку на території зоопарку відбувається бл. 40 екол. свят. 2013 О. з. п. першим серед зоопарків України запровадив практику нічних екскурсій. Директор — І. Біляков (від 2013).

О. О. Павлова

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Одеський зоологічний парк / О. О. Павлова // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-75209>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).